

HERIJKING WATERVEILIGHEIDSBELEID BUITENDIJKSE GEBIEDEN

PROVINCIE FLEVOLAND

SAMENVATTING

17 mei 2013

Document Edocs 1481498

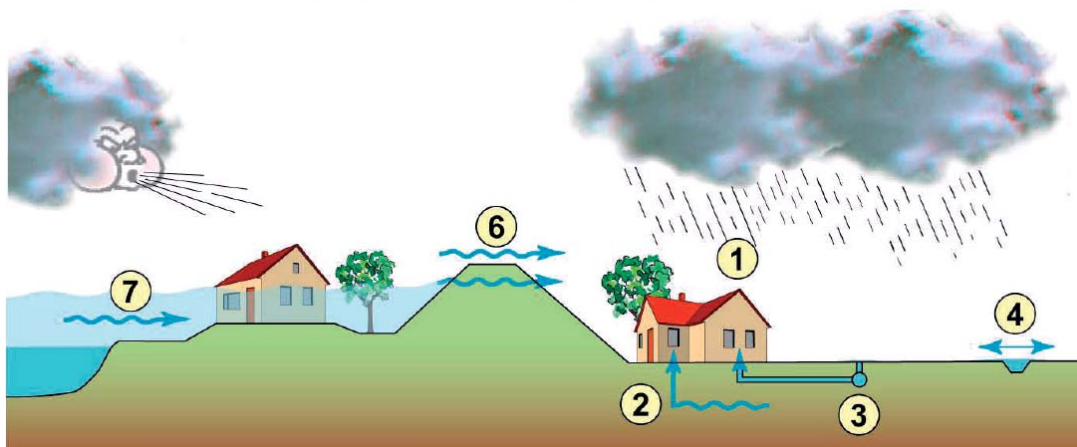
Inleiding

Tussen 2000 en 2005 heeft de provincie kaders ontwikkeld om de buitendijkse gebieden rond Flevoland bescherming te bieden tegen overstromingen. Deze zijn vastgelegd in het Omgevingsplan en de Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland. Ondertussen is met het beleid de nodige ervaring opgedaan. In de programmabegroting 2011 was opgenomen om het beleid te evalueren. Daarmee is voor de zomer van 2011 een start gemaakt. In 2012 is op basis van de evaluatie besloten om het beleid te herijken. De richtinggevende uitspraken voor de herijking zijn in deze notitie samengevat.

Waterveiligheidsbeleid

Wat is waterveiligheid buitendijks?

AFBEELDING 1 OORZAKEN VAN WATEROVERLAST EN OVERSTROMINGEN IN LAAG NEDERLAND

Waterveiligheid betreft de bescherming tegen overstromingen door buitenwater. Wanneer een primaire waterkering overstroomt of doorbreekt (zie afbeelding 1, nr. 6) zijn de gevolgen van een andere orde dan wanneer een buitendijks gebied overstroomt (7). In het laatste geval komt het water minder snel en minder hoog. Wel is er tegelijkertijd vaak sprake van storm, waardoor een buitendijkse overstroming voor bebouwing en mensen een grotere belasting betekent dan in het geval van wateroverlast binnendijks (4). Bij wateroverlast treden sloten en vaarten buiten hun oevers als gevolg van zware neerslag. Zowel voor het risico op waterveiligheid als voor wateroverlast hanteert de provincie Flevoland normen.

Wat is de essentie van het huidige beleid?

De provincie beschermt buitendijkse gebieden met permanente bebouwing, door rondom dat gebied een regionale kering aan te wijzen. Overigens is zo'n regionale kering, anders dan het woord doet vermoeden, lang niet altijd een dijk. Vaak is het een virtuele lijn, waarachter het risico op overstroming aan de provinciale regels gebonden is. Hoe dit wordt opgelost (ophogen, kade, vooroeververdediging) is aan de eigenaar in overleg met het waterschap.

De kering en de bijbehorende normering is vastgelegd in de Verordening voor de Fysieke Leefomgeving. Het waterschap is verantwoordelijk voor de instandhouding van de kering. De hoogte van de norm is in bestaande gebieden afgeleid van de actuele veiligheidssituatie in 2005. Voor nieuwe gebieden is een norm afgeleid die

voor de buitendijkse en binnendijkse gebieden van Flevoland ordegrrootte hetzelfde risico op schade zou moeten opleveren. In 2005 is met het waterschap afgesproken dat zij tot 2015 de tijd zou hebben om het beleid te implementeren.

Wat doen andere provincies?

De provincies Utrecht en Zuid-Holland kiezen in bepaalde situaties voor dezelfde benadering als Flevoland. Zuid-Holland heeft daarnaast een afwegingskader voor ruimtelijke plannen. Noord-Holland legt het gewenste beschermingsniveau voor buitendijkse gebieden vast in ruimtelijke plannen. Het daadwerkelijke beschermingsniveau is daarmee onderhevig aan een maatschappelijke afweging met andere belangen. De overige provincies hebben geen structureel beleid voor buitendijkse gebieden, of zijn nog bezig om dit op te stellen.

Evaluatie

Het doel van de evaluatie was antwoord te krijgen op de vraag of de oorspronkelijke doelen van het beleid worden gehaald, zo nee, wat de redenen hiervoor zijn, en of het beleid nog passend is in de hedendaagse context. De evaluatie moet inzicht geven in de effectiviteit en de ervaren effecten van het beleid, rekening houdend met de situatie nu en in de nabije toekomst. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan ontwikkelingen zoals Flevokust, waarbij de provincie het beleid niet van toepassing heeft verklaard, of de grootschalige ontwikkelingen die voor Almere op de rol staan. Ook is van belang om het beleid te spiegelen aan het Nationaal Waterplan, het Bestuursakkoord Water en aan de Waterwet, die in 2009 in werking is getreden.

De evaluatie bestond uit twee delen: het verzamelen van informatie over alle relevante wet- en regelgeving, de werkwijze van andere provincies en de effecten van het beleid in de huidige buitendijkse gebieden en het houden van interviews met verschillende partijen over de ervaringen met het beleid tot nu toe. Er is gesproken met gemeenten, waterschap, Rijkswaterstaat, projectontwikkelaars en met diverse provinciale afdelingen. Het onderzoek is op ambtelijk niveau uitgevoerd.

Op basis van de bevindingen van de evaluatie is geconcludeerd dat het beleid werkt, maar dat het om een aantal redenen noodzakelijk is het beleid te herijken:

1. De wetgeving is veranderd. Eind 2009 is de nieuwe Waterwet in werking getreden. De concessieverlening door het rijk op bestaande buitendijkse ontwikkelingen is vervallen. Daarmee is de formele rol van de provincie veranderd;
2. De omgeving is veranderd. Overheden concentreren zich op hun kerntaken. Er is meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Dit

- komt tot uiting in de afspraken uit het Bestuursakkoord water en inhoudelijk in het concept meerlaagsveiligheid (zie illustratie);
3. Buitendijkse ontwikkelingen zijn divers van aard. Het beleid biedt weinig ruimte voor flexibele, creatieve en innovatieve oplossingen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat Flevoland voor twee plannen voor buitendijkse overslaghavens het waterveiligheidsbeleid buitendijks niet van toepassing heeft verklaard.

Herijking van het beleid

Gedeputeerde Staten heeft op 11 juli 2012 besloten het beleid voor waterveiligheid van buitendijkse gebieden te herijken. De evaluatie is op 5 september 2012 gepresenteerd in de panoramaronde van Provinciale Staten. Hier is voorgesteld om drie varianten nader uit te werken en het resultaat in de eerste helft van 2013 aan Provinciale Staten voor te leggen.

De varianten zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Bescherming tegen overstromingen in buitendijkse gebieden is een publieke taak;
2. Overstromingsrisico in buitendijkse gebieden is deels een publieke, deels een individuele verantwoordelijkheid;
3. Overstromingsrisico in buitendijkse gebieden is een individuele verantwoordelijkheid.

De varianten voor een herijkt beleid voor de buitendijkse gebieden wordt opgebouwd vanuit de antwoorden op een aantal basale vragen:

- WAAROM ziet de provincie het wel/niet als haar verantwoordelijkheid om beleid op te stellen voor de veiligheid van buitendijkse gebieden?
- WAAROP richt deze bescherming zich?
- WAT doet de provincie dan om veiligheid in buitendijkse gebieden te borgen?
- HOE krijgt het veiligheidsbeleid vorm in concrete maatregelen?
- WELKE instrumenten zet de provincie daarbij in?

De varianten geven inzicht in de uitersten van de keuzes. Op basis van de analyse van de varianten kunnen richtinggevende uitspraken worden gedaan, die de basis vormen voor het herijkte beleid. De varianten zijn dus niet bedoeld als opties waartussen gekozen moet worden. In de studie zijn naast de drie hieronder gepresenteerde hoofdvarianten nog een aantal subvarianten geanalyseerd. Het project is uitgevoerd door Royal Haskoning DHV en terug te lezen in "Herijking waterveiligheidsbeleid buitendijkse gebieden", Hb 1480522.

Variant 1: De provincie neemt een regisserende rol voor alle buitendijkse functies

In deze variant stelt de provincie zich op het standpunt dat de publieke verantwoordelijkheid voor de veiligheid van haar inwoners, bedrijvigheid en andere activiteiten niet stopt bij de dijken. Men moet er op kunnen rekenen dat de overheid ook in buitendijks gebied inzet op veiligheid tegen overstromingen. De provincie ziet dit als haar taak. Daarbij is het van belang dat er een helder en provinciebreed kader is, dat eenduidig doorwerkt in de buitendijkse veiligheid van afzonderlijke ontwikkelingen.

Deze variant betreft een aanscherping en uitwerking van het huidige beleid. Alle functies worden beschermd op basis van een veiligheidsnorm, maar er wordt daarbij wel meer differentiatie aangebracht in verschillende typen functies en omvang van ontwikkelingen. Daarmee worden de veiligheidsnormen meer 'op maat' gemaakt van de desbetreffende ontwikkeling.

In deze variant blijven ten opzichte van het huidige beleid rollen en taken voor provincie, waterschap en gemeenten ongewijzigd.

+	-
Uniform provinciaal beleid	Provinciaal beleid voor alle functies schept verwachtingen richting andere overheden en particulieren
Sluit aan bij huidig beleid	Weinig flexibel voor nieuwe ontwikkelingen
Meer differentiatie en maatwerk dan huidig beleid	Differentiatie normering naar omvang of functie maakt het beleid lastig uitlegbaar

Variant 2: De provincie maakt scherpe keuzes

In deze variant is het standpunt van de provincie dat de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van haar inwoners, bedrijvigheid en andere activiteiten niet stopt bij de dijken, maar dat de provincie anderzijds niet alle verantwoordelijkheid op zich kan en wil nemen. Burgers en bedrijven die zich vestigen in buitendijks gebied maken die keuze zelf en dragen daarmee ook een eigen verantwoordelijkheid in het overstromingsrisico van deze gebieden. In deze variant is de provincie heel selectief in wat ze wel en niet wil beschermen in buitendijks gebied en maakt ze scherpere keuzes ten opzichte van het huidige beleid. Daar waar de provincie geen bescherming biedt, is het overstromingsrisico een individuele verantwoordelijkheid.

De provincie beschermt permanente bewoning vanwege de grote gevolgen van een eventuele overstrooming, in termen van economische schade en/of slachtoffers. Bovendien is het voor burgers heel lastig om een inschatting te maken van het risico dat zij lopen om op basis daarvan een afweging te maken over vestiging in buitendijks gebied. Andere vitale en kwetsbare functies worden beschermd vanwege mogelijke grote indirecte gevolgen voor omliggend gebied en/of maatschappij (denk aan een energiecentrale, BRZO- en IPPC-bedrijven) of de aanwezigheid van niet-zelfredzame grotere groepen (denk aan ziekenhuizen e.d.).

In deze variant blijven rollen en taken voor provincie, waterschap en gemeenten ongewijzigd ten opzichte van het huidige beleid, zij het dat het beschermingsniveau niet voor alle functies wordt gegarandeerd. Er ligt een belangrijke communicatieve taak bij de provincie om aan te geven en uit te leggen dat niet alle functies worden beschermd.

In een subvariant maakt de provincie de keuze om in nader te bepalen situaties de bescherming van buitendijkse gebieden over te laten aan gemeenten. De provincie

kiest er met deze variant voor om geen 'inhoudelijke' eisen / randvoorwaarden / normen aan het veiligheidsniveau of de ruimtelijke inrichting te stellen. Wél legt de provincie vast dat gemeenten in elke afweging over een ontwikkeling in buitendijks gebied, de waterveiligheid in het bestemmingsplan goed, bewust en eenduidig moeten meenemen (motiveringsplicht). Daarmee wil de provincie dat er bewuster wordt nagedacht over de bescherming tegen overstromingen en ervoor zorgen dat waterveiligheid niet bij voorbaat 'ondersneeuwt', zonder daarbij 'harde' eisen of voorwaarden mee te geven.

De provincie faciliteert de motiveringsplicht door een uniforme risicobeoordelings-systematiek beschikbaar te stellen. Daarmee kunnen initiatiefnemers en gemeenten helder in beeld brengen wat de risico's van een ontwikkeling zijn op bijvoorbeeld slachtoffers, economische schade, milieuschade en het aantal getroffen door functie-uitval. Welke maatregelen worden genomen, is aan initiatiefnemers / gemeenten. De risicobeoordelingssystematiek die de provincie aanbiedt, maakt voor elke maatregel inzichtelijk wat de effecten zijn op de bescherming tegen overstromingen.

+	-
Gemotiveerde keuzes: de provincie gaat erover, of niet	Meeste bedrijven en recreatie worden niet door provinciaal beleid beschermd
Duidelijk onderscheid tussen publiek en privaat belang	Borging van een beschermingsniveau in de toekomst is een aandachtspunt
Mogelijkheid om aan te sluiten bij de natuurlijke taak van de gemeente als ontwikkelaar en beheerder	Faciliteren van een afweging door gemeenten vraagt een taak, waar gemeenten nu nog niet op zijn ingericht

Variant 3: Bescherming tegen overstroming is een private taak

In deze variant is het standpunt van de provincie dat iedere initiatiefnemer (burger, ondernemer, anderen) in principe de vrijheid en mogelijkheid moet krijgen ontwikkelingen mogelijk te maken, ook in buitendijks gebied. Er wordt echter geen gemeenschapsgeld besteed aan de bescherming tegen overstromingen voor de keuzes die een individu zelf, bewust maakt. Bij keuzevrijheid hoort verantwoordelijkheid, in dit geval voor de bescherming tegen overstromingen.

De provincie legt in deze variant geen beleid vast en laat het nemen van maatregelen over aan individuele initiatiefnemers. Wel zal de provincie helder communiceren dát de provincie geen rol op zich neemt en dat dus verantwoordelijkheden en risico's bij de individuele initiatiefnemer liggen.

In deze variant zijn er geen formele rollen en taken voor provincie, waterschap en gemeenten, anders dan de rollen en taken in het veiligheidsbeleid van de veiligheidsregio. Er ligt een belangrijke communicatieve taak voor de provincie om dit aan te geven en uit te leggen.

+	-
Er is geen beleid; dit is op zich helder	Risico dat veiligheidsbelang ondersneeuwt in andere belangen
Gebaseerd op eigen verantwoordelijkheid, past in trend tot deregulering	Individuele bewoners en ondernemers zijn afhankelijk van elkaar voor de bescherming van hun gebied
	Onduidelijkheid over veiligheidssituatie nu en in de toekomst

Richtinggevende uitspraken

De varianten zijn zoals gezegd voeding voor een aantal richtinggevende uitspraken. Daarvoor worden de varianten ontleed tot een aantal kenmerken.

Het onderscheid tussen de verschillende beleidsvarianten spitst zich met name toe op de omvang en de functies van buitendijkse gebieden. In onderstaand kwadrant is dit schematisch in beeld gebracht.

Op dit moment stelt de provincies kaders voor alle permanente bebouwing ongeacht functie of omvang: het hele kwadrant. Het voorstel is om de kaderstellende rol van de provincie terug te dringen naar het vak rechtsboven. Dit voorstel is gebaseerd op de volgende richtinggevende uitspraken.

1. *De provincie stelt selectief kaders, daar waar de veiligheid van functies een lokaal belang overstijgt* (het kwadrant rechtsboven). Een concrete uitwerking daarvan is het beschermen van grootschalige, vitale en kwetsbare functies:

- a. Vitale functies die bij een overstroming veel indirecte gevolgen (kunnen) hebben voor omliggend gebied en/of maatschappij. Bijvoorbeeld een energiecentrale en BRZO- en IPPC-bedrijven.
- b. Kwetsbare objecten, zoals ziekenhuizen, bejaardenhuizen, crèches, en gevangenissen, waar zich grotere groepen niet-zelfredzame mensen bevinden, alsmede de aan- en afvoerwegen die deze kwetsbare objecten verbinden met het achterland.
- c. Woonwijken ('permanente bewoning'), bijvoorbeeld een groep van meer dan 20 woningen. Burgers kunnen zich onvoldoende bewust zijn van overstromingsrisico's, waardoor zij moeilijk kunnen worden aangesproken op de afweging 'wel/niet buitendijks vestigen'. Bovendien is de verantwoordelijkheid voor eventuele maatregelen en het gebruik en beheer daarvan, moeilijk te borgen door en voor een collectief van individuele burgers. In permanente woningen hebben bewoners geen uitwijkmogelijkheid naar een andere woning. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld recreatiewoningen.

Met deze keuze zorgt de provincie ervoor dat 'perversiteiten', zoals het zwaar beschermen van een toiletgebouw, niet meer aan de orde zijn. De exacte omschrijving van de te beschermen functies zal in het vervolg moeten worden geconcretiseerd. Het is van groot belang dat deze keuze eenduidig gedefinieerd wordt en op draagvlak kan rekenen.

2. *De provincie kiest expliciet waar het zélf kaders wil stellen - vanuit een bovenlokaal belang en verantwoordelijkheid - en waar het dit overlaat aan gemeenten (in samenspraak met initiatiefnemers).*
Het gaat daarbij om 'overlaten', niet 'loslaten'. Het huidige beleid beschermt nagenoeg alles, wat leidt tot ongewenste situaties waarbij bijvoorbeeld voor parkeerterreinen of toiletgebouwen onevenredige beschermingsniveaus gelden. Ook zijn er signalen dat ruimtelijke ontwikkelingen onnodig geremd worden, als gevolg van de beschermingsmaatregelen die genomen moeten worden.
3. *De provincie verruimt de mogelijke maatregelen waarmee het veiligheidsniveau kan worden gerealiseerd.*
Voor de overige functies én voor de grootschalige vitale en kwetsbare functies. In het huidige beleid wordt het beschermingsniveau geborgd door aanwijzing van een regionale kering. In dit voorstel kan risicoreductie ook door maatregelen in de ruimtelijke inrichting (bijvoorbeeld verhoogd bouwen, overstromingsbestendig bouwen, drijvend bouwen, etc.) en/of rampenbeheersing plaatsvinden. Dit komt flexibiliteit in de praktijk ten goede en geeft invulling aan het concept 'meerlaagsveiligheid', dat binnen het Deltaprogramma wordt ontwikkeld.
4. *Voor overige functies (de andere drie kwadranten) legt de provincie (in samenspraak met overige betrokken partijen) geen norm vast, maar zorgt ze wel voor een eenduidige systematiek voor afweging van de overstromingsrisico's.*
Daarmee geeft dit voorstel gemeenten een grotere flexibiliteit, aangezien het huidige provinciale beleid voor nagenoeg elk type ontwikkeling veiligheidsnormen vastlegt (elk kwadrant uit bovenstaande figuur). Dit biedt ruimte om elke nieuwe situatie afzonderlijk te beoordelen en bewust af te

wegen of risico's moeten worden verlaagd, dan wel geaccepteerd kunnen worden door particuliere initiatiefnemers (risico op schade als 'bedrijfsrisico'). Dit sluit aan bij de behoefte van gemeenten en initiatiefnemers naar minder bureaucratie, terwijl toch een eenduidige benadering in heel Flevoland bewerkstelligd wordt. De provincie faciliteert dit met een risicobeoordelingsystematiek.

VOORSTEL VOOR VOORKEURSVARIANT

- A. *DE PROVINCIE LEGT ALLEEN VEILIGHEIDSNORMEN VAST VOOR GROOTSCHALIGE VITALE EN KWETSBARE FUNCTIES IN BUITENDIJKS GEBIED. DEZE WORDEN VASTGELEGD IN DE VERORDENING FYSIEKE LEEFOMGEVING, OP BASIS VAN EEN RISICONORM.*
- B. *VOOR OVERIGE FUNCTIES FACILITEERT GEMEENTEN EN INITIATIEFNEMERS DOOR EEN RISICOBEOORDELINGSSYSTEMATIEK TER BESCHIKKING TE STELLEN.*
HIERMEE KAN DE VEILIGHEIDSSITUATIE WORDEN INGESCHAT EN KUNNEN RISICOVERLAGENDE MAATREGELEN WORDEN BEOORDEELD EN AFGEWOGEN.

Argumenten

Met dit voorstel maakt de provincie expliciet waar het zélf kaders wil stellen - vanuit een bovenlokaal belang en verantwoordelijkheid - en waar het dit overlaat aan gemeenten (in samenspraak met initiatiefnemers).

Het huidige beleid beschermt nagenoeg alles, wat leidt tot ongewenste situaties waarbij bijvoorbeeld voor parkeerterreinen of toiletgebouwen onevenredige beschermingsniveaus gelden. Ook zijn er signalen dat ruimtelijke ontwikkelingen geremd worden, als gevolg van de beschermingsmaatregelen die genomen moeten worden. Het gaat daarbij om 'overlaten', niet 'loslaten'.

Er wordt tegemoet gekomen aan de wens tot meer ruimte voor initiatiefnemers en gemeenten.

Er ontstaat meer flexibiliteit voor gemeenten en initiatiefnemers doordat voor de meeste ontwikkelingen géén provinciale veiligheidsnorm vooraf geldt. Dit biedt ruimte om elke situatie afzonderlijk te beoordelen en bewust af te wegen of risico's moeten worden verlaagd, dan wel geaccepteerd kunnen worden door particuliere initiatiefnemers (risico op schade als 'bedrijfsrisico'). De provincie faciliteert wel een expliciete, voor Flevoland uniforme, afweging. Daarvoor ontwikkelt de provincie een risicobeoordelingsystematiek.

Het concept van de meerlaags waterveiligheid kan worden toegepast.

Het voorstel verruimt de mogelijke maatregelen waarmee het veiligheidsniveau kan worden gerealiseerd. Voor de overige functies én voor de grootschalige vitale en kwetsbare functies. In het huidige beleid wordt het beschermingsniveau geborgd door aanwijzing van een regionale kering. In dit voorstel kan risicoreductie ook door maatregelen in de ruimtelijke inrichting (bijvoorbeeld verhoogd bouwen, overstromingsbestendig bouwen, drijvend bouwen, etc.) en/of rampenbeheersing plaatsvinden. Dit komt flexibiliteit in de praktijk ten goede en geeft invulling aan het concept 'meerlaagsveiligheid', dat binnen het Deltaprogramma wordt ontwikkeld.

Dit voorstel past in de recente ontwikkelingen in wetgeving, het Nationaal Waterplan en het Bestuursakkoord, met meer verantwoordelijkheid bij de gemeente / initiatiefnemers en een daarbij ondersteunende provincie.

Het voorstel is een herijking van het bestaande beleid en de provinciale rol daarin, zonder het bestaande beleid volledig los te laten en de koers 180 graden te draaien.

De provincie blijft een rol houden in de buitendijkse gebieden en er blijft sprake van een publieke verantwoordelijkheid. Het voorstel leidt niet tot planschade, omdat de norm nergens omhoog gaat en de bescherming van de bestaande bewoonde gebieden intact blijft.

Inschatting is dat dit voorstel op draagvlak kan rekenen van gemeenten en waterschap. Dit is getoetst in het Flevolands Bestuurlijk Overleg Water (FBOW).

Het voorstel sluit aan bij de ontwikkelingen binnen het Deltaprogramma. De verdeling van taken past bij de uitgangspunten die in het Deltaprogramma worden gehanteerd. De huidige plannen voor flexibilisering van het meerpeil hebben geen invloed op het overstromingsrisico van de buitendijkse gebieden. Wanneer in de toekomst wordt besloten tot een meerpeilstijging, zal het rijk ook de nodige maatregelen moeten treffen om schade te voorkomen.

De benadering is redelijk in lijn met die van de andere provincies in het IJsselmeergebied. Noord-Holland en Utrecht maken in sommige gevallen gebruik van regionale keringen en adviseren bij ruimtelijke ontwikkelingen over het gewenste beschermingsniveau. Friesland beraadt zich op dit moment over het te voeren beleid.

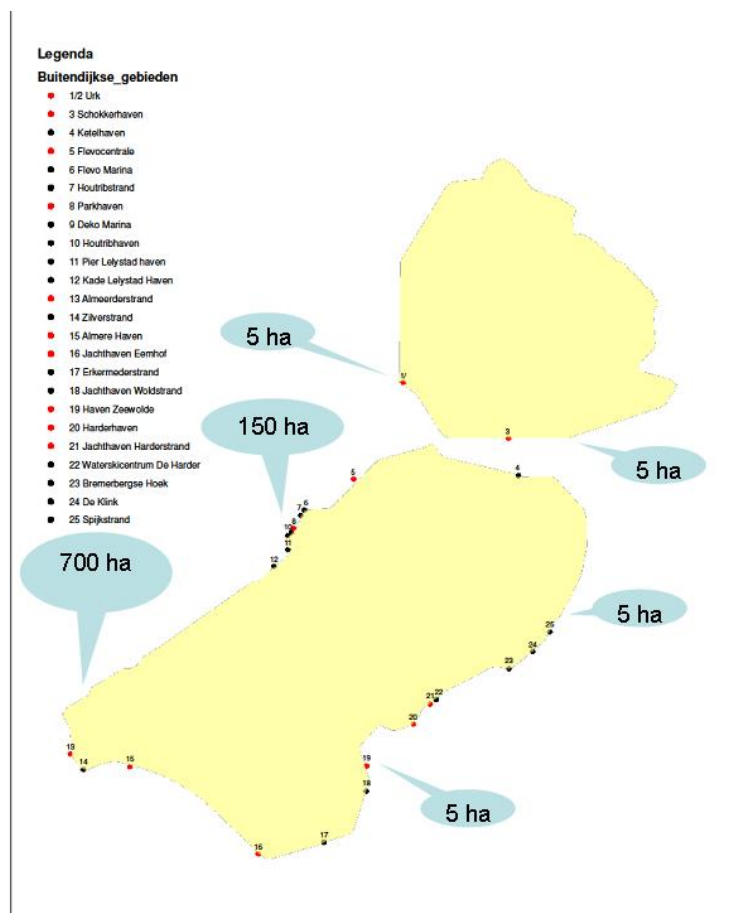
Consequenties en vervolg

- Voor de bestaande situaties moet besloten worden wat deze herijking betekent. Uitgangspunt is dat het vigerende beleid staat, totdat er nieuw beleid is. Het beleid wordt in bestaande gebieden helder en efficiënt toegepast. Daarbij zijn wat aanvullende afspraken op zijn plaats. Het waterschap is op dit moment bezig met de implementatie van het huidige beleid. Er is er een onderscheid te maken tussen de 10 grotere, bewoonde gebieden en 14 overige situaties, zoals jachthavens en stranden. Gegeven de strekking van het voorstel voor een herijkt beleid, is met het waterschap de werkafpraak gemaakt om:
 - Uitvoering te geven aan de implementatie van het huidige beleid in de 10 bestaande buitendijkse gebieden;
 - De 14 overige bestaande gebieden in principe onderdeel uit te laten maken van het regime van het herijkte beleid. Deze gebieden zullen na de uitwerking van het nieuwe beleid vermoedelijk niet onder de categorie 'grootschalige vitale en kwetsbare functies' vallen. De consequenties van het eventueel wijzigen van het beschermingsregime zullen in de uitwerking van het beleid worden onderzocht. Op basis daarvan kan per gebied de implementatie worden afgewogen. Voor deze 14 gebieden regelt de provincie zo nodig een verlengde implementatietermijn tot 1 januari 2018. De bestaande buitendijkse gebieden staan aangegeven in onderstaande figuur.

Implementatie vigerend beleid 10 gebieden:
 Urk
 Schokkerhaven
 Flevo centrale
 Parkhaven
 Almeerderstrand
 Almere Haven
 Eemhof
 Zeewolde
 Harderhaven
 Harderstrand

Herijking beleid 14 gebieden:
 Na herijking per gebied invulling bepalen

x ha
 Ontwikkeldruimte

- De provincie zal een tool (risicobeoordelingsystematiek) moeten opstellen om het afwegingsproces van gemeenten / initiatiefnemers te ondersteunen. De provincie Zuid-Holland heeft een vergelijkbare tool ontwikkeld ten behoeve van het buitendijks beleid (gericht op risicobeoordeling van slachtoffers). Ook door STOWA en binnen het Deltaprogramma wordt gewerkt aan vergelijkbare instrumenten. Er moet verkend worden in hoeverre gebruik kan worden gemaakt van deze instrumenten voor de Flevolandse situatie.
- De Verordening Fysieke Leefomgeving zal als gevolg van de herijking aangepast moeten worden. Een uitwerkings- en definitieslag (onder andere definitie van vitale en kwetsbare functies en 'grote omvang') zal daarvoor nog nodig zijn. Verkend moet ook worden in hoeverre de motiveringsplicht kan worden gekoppeld aan de bestaande watertoets.
- Een uitwerking van de risiconorm voor grootschalige vitale en kwetsbare functies is nodig. Het huidige beleid gaat uit van normen gebaseerd op overschrijdingskansen (bijvoorbeeld 1:1.000). Risiconormen betreffen ook (de schaal van) gevolgen, bijvoorbeeld slachtoffers, economische schade, milieuschade, et cetera en maken andere oplossingen dan een kering mogelijk (dus ook laag 2 en 3).